

Den 14 juli 2011

Resebrev från Holland

Vi har under några år funderat på en sommarsegling till Holland. Så fick vi möjlighet att genomföra seglingen i år. Färden till Holland och veckorna i Holland har kantats av upplevelser och intryck, som vi gärna delar med oss av i o m detta brev.

Vi startade vår seglingssäsong i slutet av april, då vi lämnade Norrköping. Norra Kalmarsund passerades i snö och blåst, men det blev fint när vi kom till Kalmar. Härlig undanvid runt vår södra kust innan det var dags för översegling till Mön och Falstern. I Gedser på Falstern blev vi liggande ett antal dagar, när sydvästen tjöt i riggen. Härligt med besök av Björn och Monica.

Kielkanalen med alla stora fartyg var en upplevelse. Här mötte vi också mängder av holländska båtar på väg mot seglingar i tidvattenfritt vatten. Ni har säkert sett några av dem i sommar. Svenska ostkusten är populär bland holländare.

I Brunnsbüttel var det dags att planera utslussning i Elbe. Vi hade fått rådet att gå ut två till tre timmar efter högvatten i Brunnsbüttel, då tidvattnet i mynningen av Elbe är mycket starkt. Lite ivriga att komma iväg var vi. Strömmen ökande hela tiden och när vi kom till infarten vid marinan i Cuxhaven var strömmen på max. Inte så det var tänkt. Allt gick bra och vi kunde förtöja i marinan. Sträckan var knappt 20 distans.

Vi kände att nu var vi verkligen på väg. Tidvattenberäkningar och strömmar blev verklighet. Men först några dagar i Cuxhaven. Turister var redan på plats, dock en lite äldre årgång. Vi promenerade runt både i staden och i kvarteren kring hamnen. Nordväst om hamnen låg stränderna, där mängder med strandstolar var utplacerade på de vita stränderna. Man kan förstå att det är ett semesterparadis för många.

Så var det dags att planera nästa delsträcka mot Norderney. Sträckan var 65 distans. Vår erfarenhet blev tudelad. Vi gick ut på morgonen med tidvatten och ström men med motvind på 10 m/sek. Efter en timme vände vi. Tursamt kom en vindvridning sen eftermiddag och natt och den hakade vi på. Så efter nästa högvatten vid åttatiden på kvällen gav vi oss av. Först ostliga svaga vindar, sedan måttliga sydliga, som ökade till friska vartefter natten gick. Mycket fartygstrafik i lederna. Vi gick dock i kusttrafikzonen. Vid femtiden på morgonen var vi framme vid inseglingsbojen till Norderney. Vi motoriserade in och kunde glida in i hamnen vid sjutiden på morgonen. Trötta och nöjda blev det några timmars sömn. Vid lunch kom sydvästen med byar över 20 meter. Skönt att vi inte var på väg....

Vår resa genom Holland, eller kanske mer korrekt Nederländerna, har sträckt sig genom fem provinser, Groningen, Friesland, Noord-Holland, Zuid-Holland samt Zeeland. Det tog oss ca fyra veckor att komma till Amsterdam från det vi slussat in vid Lauwersoog. Vi kunde ha gått in i kanalsystemet redan söder om Borkum, men vi gjorde ett annat val. Dock gick vi österut till staden Groningen. Vi är glada att ha varit där. En spännande stad där vi var med om deras motsvarighet till Norrköpings kulturnatt. Här upplevde vi också för första gången cykelns betydelse för holländarna. Det gällde att se sig för. Ingen hänsyn tas till fotgängare som

vimsar runt. Och vilka enorma cykelparkeringar. Vår kanalfärd till Groningen blev också en upplevelse av annat slag. Trångt, blåsig och strömt genom sista distanserna mot Groningen, gjorde att det blev en svettig färd. Särskilt väntan vid broöppningar. Och de var många.... Elddop för kapten och hans besättning. Vi lärde oss en hel del den dagen. Därefter har det fungerat bra. Vi har passerat över hundra öppningsbara broar. Kontakt med brovakter görs över VHF eller marifonen, som den heter här. Används flitigt av såväl yrkestrafik som fritidsbåtar.

I Groningen vände vi och gick nu väster ut igen. Natthamn togs oftast i någon liten stad utmed kanalen. Burdaard var en pärla med sin fungerande väderkvarn, där vi efter besöket också kunde köpa mjöl direkt av mjölnaren. I Leeuwarden förtöjde vi i en park. Första dagen hade vi underhållning av många spelande konsertorglar, den närmsta 30 meter från båten. Det var skönt, när de tystnade på kvällen. Annandag pingst genomfördes elva-städers loppet på cykel och motorcykel. 3000 motorcyklar hade start och målgång i Leeuwarden medans 15000 cyklar passerade förbi.

En annan förtöjningsmöjlighet var också att prova på att gå intill sidan av kanalen och finna lämplig brygga eller strandparti att förtöja vid. Här satte dock vårt djupgående stopp ibland.

Vi valde att avvika från ”Stående mastrutten” efter Leeuwarden och gå västerut mot Harlingen. Vi låg i klubbhamnen H.W.S.V, ett utmärkt val. Trevligt och småskaligt. Här fanns gratis internetuppkoppling, vilket underlättade, då Ing-Marie avslutade sina arbetsuppgifter här. Därefter ledighet. Här upplevde vi första gången hur mycket aktiviteter för barn och ungdomar, det finns kring segling. I Harlingen såg vi första gången de långa flytande chaterbåtarna (flodhotellen kallar vi dem för), som trafikerar större sjöområden och som går in till städerna runt Ijsselmeer och senare också nere i Zeeland. Denna gång stod rullatorerna prydligt uppradade vid landgången....

Runt Ijsselmeer ligger många gamla städer. De var tidigare hamnstäder i havsviken Zuiderzee. Under tidigare delen av 1900-talet vallades viken in och sjöfart och fiske tynade bort. Men kvar finns husen, som påminner om tiden då det var livlig handel här. För att kulturen inte skulle försvinna har ett museum ställts i ordning i staden Enkhuizen. Här får man en bild av hur livet var runt Zuiderzee under 1800-talet och början av 1900-talet. Där, och också på inomhusmuseet, som mer beskrev hur det blev efter invallningen, tillbringade vi en hel dag. Spännande och intressant.

På de holländska vattenområdena seglar alla. Rikligt med stora skutor under segel samt mycket segelbåtar av varierande storlek och typ. När vi gick mot Hoorn i 10-15 meters motvind var det bara vi och en tysk båt som använde motorn. Övriga seglade. Men när vi lämnade Hoorn i vackert väder en söndag i slutet av juni, då var det ”vitt” av hundratals segel. Även våra segel var utrullade.

Annars har det varit mycket motorgång. Det är tillåtet att segla på kanalerna. (Motorn ska dock vara på. Det har vi dock inte sett på de seglande båtar vi mött.) Mellan olika vattenområden får man slussa. Det har blivit många slussar också. Inte särskilt komplicerat. Du befinner dig hela tiden i båten och ”förtöjer” bara vid någon anordning i slussväggen.

Ibland fylls hela slussen upp av båtar och då ligger man sida vid sida utanpå varann. God stämning och alla hjälps åt.

Amsterdam, en av huvudstäderna, bjöd på värmebölja i två dagar. Mellan 30 och 35 grader noterades. Vi åkte kanalbåtar en av dagarna och bekantade oss med staden. Dagen därpå tog vi våra cyklar och fortsatte på land. Van Goug-muséet och ett husbåtmuseum blev den kulturella delen. Det var intressant att få komma ner och se en inredd husbåt, särskilt då det finns runt 3000 husbåtar i bara Amsterdamsområdet. Ett spännande och bekvämt(?) sätt att leva i centrum av en storstad. Amsterdam avslutades med ett rejält åskväder samt en nattlig konvoj genom staden för att komma vidare söderut. Det blev en stämningsfylld färd, en stjärnklar himmel, lugnt och stilla runt kanalerna. Någon sömn blev det inte den natten. Den fick vi ta igen en stund kommande förmiddag.

Nu var vi inne i Zuid-Holland, den provins där det är mest tätbefolkat samt där yrkestrafik förekommer rikligt på kanalerna. Stora områden ligger under havsnivån. Vi passerade Gouda och Dordrecht, två städer i detta område. Gouda, känd för sin ost och vackra och unika glasmålningar i en av stadens kyrkor, Dordrecht med ett klockspel som är något utöver det vanliga. Willemstad blev porten mot Zeeland. Återigen en gammal historisk stad. Här låg vi förtöjda i vallgraven, som omgav staden. Här fick vi besök av Karin och Kenth under några dagar. En cykeltur över broarna till Numansdorp, där Mona och Janne övervintrade Fejm för några år sedan, hann vi också med.

Vi har läst Mona och Jannes resebrev ang. Holland från deras Europasegling för några år sedan. De har innehållit råd och tips, som varit värdefulla för oss. Vi har också gjort andra val utifrån idéer från seglare vi mött utmed vägen. Våra upplevelser utmed vägen är enbart positiva.

Nu ligger vi i kanalstaden Middleburg. Vi har haft några sköna sommardagar i Zeeland med naturhamnar som omväxling. När vi lämnade Veere visste vi att regn och rusk med kraftiga vindar var på väg. Men efter regn kommer sol.....och vinden mojnar förhoppningsvis.

Sommarhälsningar från Håkan och Ing-Marie